СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

РІК XLV. Ч. 273. Джерзі Сити, Н. Дж., вівторок, 23-го листопаду 1937. VOL. XLV. No. 273. Jersey City, N. J., Tuesday, November 23, 1937.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

НЕ СЛУХАЮТЬ ПРЕЗИДЕНТА І РОБЛЯТЬ СВОЄ

ВАШИНҐТОН. — Хліборобський комітет у федеральному сенаті знехтував поради президента Рузвелта, щоб укладати такі пляни на підмогу фармерам, які можуть бути покриті державними грішми без утрати для рівноваги буджету. Комітет взявся укладати широко закроєні пляни, станувши на становищі, що гроші на ті пляни має знайти конгрес. Покищо комітет засаднично ухвалив, що уряд має контролювати продукцію і продаж пшениці, кукурудзи, рижу, бавовни і тютюну.

РУЗВЕЛТ НЕ ДУМАЄ БУТИ ПРЕЗИДЕНТОМ ТРЕТІЙ РАЗ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт у розмові з одним своїм довіреним приятелем заявив іще раз, що не думає кандидувати третій раз на президента Злучених Держав Америки. Цей раз він подав цікаві причини, чому. Він сказав, що в 1939—40—41 році прийде в Европі до такого політичного напруження, що вибух стане майже неминучий. На той час, говорив він, Америка мусить мати президентом молодшого чоловіка й повного енерґії. А він сам почувається вже змучений. Американські часописи, подаючи цю новинку, всетаки замічають, що не треба виключати, що президент у слушнім часі може змінити свою гадку.

НАСТРОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ.

НЮ ЙОРК. — Передова американська преса назагал прихильно відноситься до проєкту зниження податків приватним бизнесовим компаніям, щоб у той спосіб заохотити їх до нового розмаху і розгортання своїх підприємств. Зате менше прихильно відноситься до федерального закону реґулювання годин праці і заробітної платні. Критики висказуються, що краще буде, коли кожний стейт цю справу буде рішати сам, бо Америка це широкий край і в ріжних стейтах є відмінні відносини праці. На Полудні, наприклад, є довше літи, люди менше зуживають грошей на опал і світло і вже через те життя їх дешевше. Також, працюючи на фармах, вони мусять літом працювати довше ніж у промислових стейтах, а зимою коротше. Тому не можна брати всіх стейтів під ту саму міру, а треба лишити це стейтовим леґіслятурам.

ПОГРОЖУЮТЬ НІЧНИМ КЛЮБАМ.

НЮ ЙОРК. — Поліційний комісар Солівен висказав на адресу нічних клюбів погрозу, що коли вони будуть до своїх вистав наймати особи з поганою репутацією, то втратять дозволи. Цю заяву він зробив у звязку з приїздом французки пані Маґдалини де Фонтаж, яка в Парижі пострілила була амбасадора Шембрена ніби за те, що він її перешкоджав романсувати з Мусоліні. Американські еміґраційні власти затримали її на Еліс Айленді під замітом морального збочення. Один американський нічний клюб у погоні за сензацією заанґажував паню де Фонтаж на виступи вже тільки на основі цього скандалу. А це не є правильно, говорив комісар Солівен. Він сказав, що в Америці є багато знаменитих артистів і артисток, які знають своє діло і мають чисту минувшину, отже не треба на американську сцену притягати авантурниць.

КУ КЛАКС КЛЕН ЗНОВ ПРИ РОБОТІ.

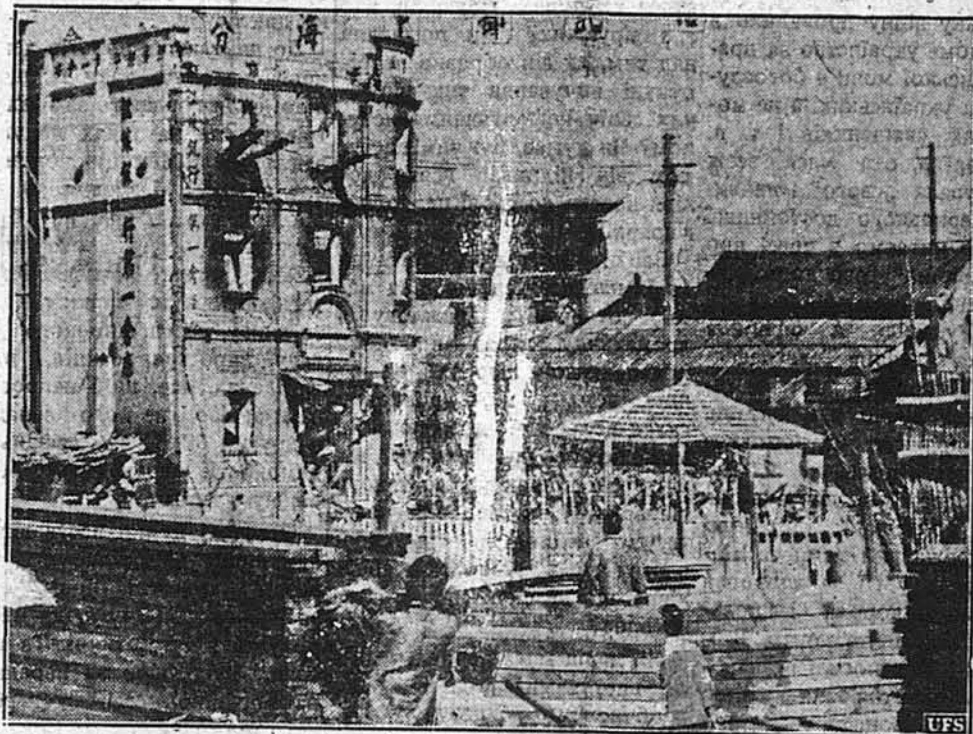
МАЙАМІ. — Флоридський відділ тайної організації Ку Клакс Клену почав знову проявляти свою діяльність. Передвсім він післав своїх членів до нічного клюбу „Ля Пальома" і вони цілковито знищили той клюб. Цей клюб відзначався тим, що виставляв сороміцькі, неморальні вистави. Крім того Ку Клакс Клен загрозив іншим подібним клюбам і розривковим льокалям, що також знищить їх до тла, коли вони не заберуться з Флориди. Члени Ку Клакс Клену твердять, що внаслідок напливу туристів Флорида стратила чесний і продуктивний характер, а перемінилася в місце розпусти і дешевих приємностей. З огляду на цю свою місію Ку Клакс Клен знаходить багато симпатиків серед передових місцевих бизнесменів.

КАЖЕ, ЩО ДЕРЖАВНІ ПІДМОГИ ЗАКОРІНИЛИСЯ НАДОБРЕ.

НЮ ЙОРК. — Д-р Мейбел Нюкомер, професорка каледжу Васар, сказала, що державні підмоги закорінилися в американській суспільності надобре. Тепер, колиб навіть наступив цілковитий поворот до добробуту, багато людей не схочуть працювати, а будуть звертатись до уряду по підмогу. А то тому, що прощення підмоги вже нині перестало бути чимсь стидливим і здобуло собі нове право громадянства.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

ВІЙНА В КИТАЮ.

ВХІД НАЇЗНИКІВ У ШАНГАЙ.

Китайське населення міста Шангай, ховаючися поза купи дерева, вложеного на південному березі ріки Сучав, приглядається до вмаршу японського війська, котре видно поза парканом. Тимчасом китайські війська відступають у напрямі Нанкіну.

ПРИПАДКОМ ЗАСТРІЛИВ ДІДИЧА.

Дідич у Павелчі, коло Станиславова, Мендель Ґольд, вийшов у поле, щоб припильнувати роботу форналя Гриня Саса, який орав там поле. Підчас розмови з Сасом Ґольд витягнув револьвер, виняв з нього маґазинок з набоями й дав револьвер подержати хвилину Сасові. В часі, коли Ґольд маніпулював маґазинком, виймаючи з нього набої, Сас — переконаний, що револьвер не є набитий — потягнув припадком за язичок і поцілив Ґольда в груди кулею, що була ще в револьвері. Ґольд ще тільки сказав: „Гриню! Що робиш?" — і згинув. Сас зголосився на постерунку, де його арештували.

НЕБІЖЧИК ПЛАТИТЬ ДОВГ.

У Варшаві трапилася недавно подія, про яку варшавські часописи пишуть, як про автентичний факт. До одного відомого цукорника прийшла якась старша жінка в жалобі і просила його на довірочну розмову. Потім заявила цукорникові, що вона є жінкою Болеслава С., який саме недавно помер і як столяр виконував у цукорника перед кількома роками ріжні роботи. Перед смертю столяр признався жінці, що вкрав одного разу в цукорні 600 зл. Вмираючи, просив жінку, щоб пішла до цукорника, виявила йому цілу справу, віддала 600 зл. і закопала посвідку в могилі. Вдова просила цукорника, щоб він розложив їй цю суму на рати, бо чоловік не лишив їй ніяких грошей, тільки маленьку камяничку на передмісті. Цукорник був людиною вирозумілою і швидко погодився із вдовою. Посвідка була такого змісту: „Від бл. п. Б. С. дістав я зпоза могили 200 зл. Решту довгу дарую. Хай земля буде йому пером". Цю посвідку вдова закопала в землю.

ВИКИНУВ ЖІНКУ КРІЗЬ ВІКНО З ДРУГОГО ПОВЕРХА НА БРУК.

У Ґрохові, передмістю Варшави, викинув крізь вікно з мешкання на другому поверсі власник мешкання 36-літню Казимиру Ратайчикову, яка зайшла до нього на відвідини. Між ними зчинилася сварка, що покінчилася траґічним випадком. Ратайчикову перевезли в ґрізному стані до лічниці.

ЗЛОДІЇ ФІЛЬМ.

У карному суді у Львові відбулася розправа проти злодія фільм Григ. Олексева та пачкаря Марка Вальда. Олексів завважив був у камениці при вул. Коперника ч. 11 у Львові три скринки з фільмовими тасьмами, забрав їх і продав Вальдові, а Вальд знову продав їх фабриці лякерів до ніґтів на перетоплення за 55 зл. Підчас розправи ствердили, що в скринках, які важили 55 кґ., були фільми: „Пісня ночі" з Кепурою, „Любов в авті" і „Сержант Ікс". Скринки з цими фільмами були вартні коло 3,000 зл. Розправу перевели тільки проти Вальда, бо Олексів утік і скривається. Суд засудив Вальда на 6 місяців вязниці з завішенням кари.

ЗОРІ З РУБІНАМИ НА ВЕЖАХ КРЕМЛЯ.

На вежах Кремля у Москві зачали приміщувати нові зорі, висаджені рубінами. Ці зорі будуть освічувати день і ніч, а в нутрі веж наладнають окремі інсталяції для автоматичного холодження й очищування зір від пороху, снігу й леду. Вага кожної „зірки" перевищає тону. Приміщування рубінових зір на 5 вежах Кремля покінчиться перед 20-ми роковинами революції. Преса промовчує кошт цих люксусових декорацій Кремля.

СПРОНЕВІРИВ ПОДАТКОВІ ГРОШІ.

Окружний суд у Золочеві розглядав справу Казимира Ґіля, бувшого податкового поборця в Камінці Струмиловій, що тепер мешкає в Тарнобжеґу. Ґіль спроневірив деякі грошеві суми, заінкасовані від податників як податок, а також сфальшував податкові квіти, щоб затерти неправильності. Обвинувачений признався до проступків, а на оборону заявив, що був у примусовому положенні, бо йому занедужала жінка. Суд засудив Ґіля на рік вязниці.

ВИПИВ 20 ГАЛЬБ ПИВА Й 14 ЧАРОК ГОРІВКИ.

Коло Штетіна (Німеччина) тому кілька місяців вантажний самохід, що віз 32 особи, наїхав на дерево. 16 осіб було тяжко ранених. Тепер відбувся процес шофера, що винуватий за цей випадок. Підчас нещасної їзди шофер був майже без свідомости, бо випив передше 20 гальб пива й 14 чарок горівки. Суд засудив шофера на два роки вязниці.

ДИВНИЙ ПРОЦЕС.

Одну фармацевтичну фабрику в Верані (Італія) запізвав перед суд член старої аристократичної медіолянської родини в такій справі: Позиваючий болів довший час на ясна. Одної днини він покористувався специфіком виробу цеї фабрики. По кільканацятьох днях виздоровів зовсім. Та коли закурив перший по перерві папірос, відчув до нього таке обмерзіння, що мусів його відкинути й не може тепер курити. Як курець від 30 років, він почувається покривдженим і виступає до фабрики зо скаргою за відшкодування в сумі 300,000 лір.

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ ПРОТИ ЛАВКОВОГО ҐЕТА

ЛЬВІВ. — Ректор львівського університету, Кульчицкі, видав зарядження, яким увів фактично т. зв. лавкове гето, щоб тим чином покласти кінець постійним конфліктам між студентами, що визнають вшехпольську ідеольоґію, і студентами жидами. Згідно з тим зарядженням малиб у викладових салях сидіти вшехпольські студенти окремо від студентів жидів. А студенти малиб рішитися, з ким мають сидіти: з вшехполяками, чи з жидами, або: ні з одними, ні з другими.

Українські студенти з тим не погоджуються.

Українські студенти, в числі коло 450, відбули в салі „Бесіди" збори, на яких обговорили те зарядження ректора. Всі бесідники підкреслювали, що зарядження ректором т. зв. лавкового плебісциту нарушує честь та гідність українського студентства; що українське студентство, як молодь українського автохтонного східньо-галицького населення, з обуренням відкидає всяку ендецьку спробу зґетувати українську студентську молодь у львівськім університеті, та що воно не дасться втягнути в розгривки, зовсім для нього чужі, та не буде стояти за інтереси, які, як і їхні вияви, є зовсім чужі українській студіючій молоді. Заразом ухвалено бойкотувати зарядження ректора.

КАРТИНИ З НАШОГО ЖИТТЯ ПІД ПОЛЬЩЕЮ.

ЛЬВІВ. — Українська преса переповнена день за днем ось-такого роду новинками:

Д-р Ян Шмідт, лікар лікарської порадні в Тернополі, підчас панування червінки в тім місті не видав ліків „Рідній Школі" тому, що директор ґімназії цеї школи звернувся по ліки листом українською мовою.

В Коломиї польський суд покарав гривною 100 злотих Осипа Сливинського за те, що помістив в українській ґазеті „Голос" таке: „Осуджую нечесний вчинок Марії Слівінської, що в поданні до польської шкільної влади подала, що є польської національности, й заявляю, що не маю нічого з нею спільного". Покараний є рідним братом Слівінської.

В Ляхівцях, повіт Станиславів, заборонило староство відсвяткувати читальні 45-літній ювилей. В селі Микулинці, повіт Снятин, заборонено попис дітей місцевого дитячого садку „Рідної Школи". В Гаях Дітковецьких, повіт Броди, покарано голову місцевого „Лугу" 5 днями арешту за те, що на луговому святі був вивішений жовто-блакитний прапор. У Перові коло Коломиї беруться відбирати українським селянам землю, яку вони набули при парцеляції і на якій уже два роки господарюють. Відбирають згідно з засадою, що в польській державі не сміє перейти навіть пядь землі в українські руки. В Коломиї арештовано сім осіб з рядів української молоді й навіть не подається причини, чому це сталося.

ГІТЛЄР ЗАПОВІДАЄ НІМЕЦЬКУ ІМПЕРІЮ.

АВҐСБУРҐ (Німеччина). — Треба буде заждати ще яких 6 років, заки Німеччина дістане назад свої кольонії. Таке заповів Гітлєр і додав, що Німеччина мусить стати такою сильною, як Велика Британія чи Злучені Держави.

ВИКИНУЛИ ФРАНЦУЗЬКИХ МОНАРХІСТІВ.

ЖЕНЕВА. — Швайцарська поліція казала забратись із Швайцарії претендентові на французький престол і його 700 прихильникам, що відбували в Женеві тайні наради.

І ТУТ „ЗРАДНИКИ".

МОСКВА. — Сотки тисяч дітей не побирають ніякої науки в Совєтах. Совєти кажуть, що це тому, що урядовцями є „саботажники" і „зрадники". Тому усунено старого большевика А. Бубнова з посади комісара освіти.

УГОРЩИНА СТАЄ НАЦІСТИЧНОЮ.

БУДАПЕШТ. — Уважають „доконаним фактом" визнання ґенерала Франка з боку Угорщини. Рахуються і з тим, що Угорщина ввійде до протикомуністичного союзу, до якого вже належать Німеччина, Італія і Японія.

ЗАПОВІДАЮТЬ ВЕЛИКУ ЗМІНУ.

ЛОНДОН. — Японсько-китайська війна спричинює цілковиту зміну в британській закордонній політиці. Велика Британія хоче ту війну за всяку ціну припинити. І приходить до переконання, що це дасться зробити у звязку з Німеччиною й Італією. І тому саме говорять тепер в Англії про „нову дипльоматію", себто за тісний її союз із Німеччиною й Італією.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
81 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's issue (witr Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзи Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

Адреса "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НІ ПУСТИТИ, НІ ДЕРЖАТИ

Президент Филипинських островів, Мануель Кесон, виступив оноді з пропозицією, яка мусіла здивувати всякого, хто знає про його довголітню кампанію за унезалежнення Филипинських островів від Злучених Держав. Сказав він саме публично, що якби так хтось інший це запропонував, то Филипінські острови згодились би зректися повної незалежности від Злучених Держав та погодились би на становище домінії. Під кимось іншим він певно розумів Злучені Держави.

Хоч як ця заява виглядає на дивачну, то проте вона є природнім випливом невблаганих обставин життя. Як звісно, Злучені Держави перебрали були Филипини в 1898-мім році від Еспанії. Проти захоплення островів Злученими Державами виступали деякі американці як проти імперіялістичних заходів, противних традиційній політиці Америки; казали, що адміністрація краю буде коштувати Америку більше, ніж вона принесе приходу, та що окупація вмішає Америку в азійські справи.

Подержавши острови кільканацять літ, Злучені Держави прийшли до переконання, що заняття островів було помилкою. Імперіялістична політика економічно не виплатилася. Стратеґічно острови безвартісні, але політично вмішують Злучені Держави в азійську політику, часто проти інтересу Злучених Держав. Як це все стало ясне, в Америці остигли всякі спротиви проти повної незалежности Филипинських островів від Злучених Держав, і 14-го листопаду 1935-го року американський уряд проклямував свободу Филипинських островів: до 4-го липня 1946-го року мають бути зірвані навіть економічні нитки, що вяжуть Злучені Держави й острови. Мануель Кесон, що вів кампанію за цю проклямацію, став президентом Филипинів.

Добувши незалежність, филипинці побачили, що незалежність не лише дає права, але накладає обовязки. Вона дає право правити самими собою, але накладає обовязки обходитися без чужої помочі в господарці та обовязки боронитися перед зверхніми ворогами. Господарська самовистарчальність стала прикра в часі депресії, а обовязок самооборони став тяжкий, коли величезний Китай із сотками міліонів людей паде під ударами Ніпону. Серед филипинців, що ще недавно так гарячо говорили за повну незалежність від Америки, пішов рух за приналежність до Америки на основах домінії.

Та в Злучених Державах за такі звязки нема багато публичної опінії. Ця назагал переконана про економічну й політичну невиплатність звязування Филипинів із Злученими Державами. Америка хоче зректися Филипинів, але чи може вона силою зривати з Филипинами, коли їх раз забрала? Оба уряди шукають якогось компромісу, для якого покищо вигляду нема.

О. С.

ЧИ ШАНУВАТИ ГІЄРАРХІЮ?

Є така теорія, яку тепер ширить у нас д-р О. Назарук, що коли наша шляхта та взагалі наші верхні верстви зденаціоналізувалися впродовж історії, то це була вина анархічних мас, які не хотіли шанувати своєї аристократії, провідної верстви, так, як, скажім, анґлійці свого короля.

Не вистарчилоб одної ґазетної статті, щоб розвязати це питання. Але візьмім один конкретний випадок: випадок вищої православної гієрархії на західній Волині, в Холмщині, Поліссі і Підляшші. Митрополитом тої церкви православної є блаженний **Діонис.** Довгу і тяжку війну провадило з ним свідоме українство за права української мови в богослуженні, за українських, а не московських, священиків і т. п. Але, назагал, ота маса всеж респектувала „свого" найвищого церковного достойника. Та тепер читаємо в пресі про новий „вичин" того достойника. Повезли його до Букарешту, в Румунію. А офіційна Польська Аґенція Телеґрафічна (ПАТ) повідомляє, що митрополита гучно там витали, що „в принятті митрополита взяли участь польські й румунські державні достойники, співали польський і румунський державний гимн та відправляли літурґії за здоровля румунського короля і польського президента. Митр. Діонис зложив на могилі незнаного румунського вояка китицю з білих і червоних рож, себто з польських державних і національних барв. Митр. Діонис говорив по польськи про співпрацю народу польського й румунського, а польський шарже д'афер, Поніньскі дякував румунам за приняття польського митрополита. Словом, візита голови православної церкви в Польщі мала характер яскраво підкресленого польського державного і національного акту".

Насувається питання: таж величезна більшість православних у Польщі це українці й білорусини. Ніхто з них не уповноважнював митр. Діониса до того всього, що він робив у Букарешті. Яким правом він це робив? Чи мова, якою він промовляв, це мова його пастви? Відмовляючи прав українській мові в церкві, він завше казав, що мовою церкви є мова церковно - словянська. Чомуж він у Букарешті нагло забув, якою є мова його церкви? Коли від нього українці домагалися тих чи інших уступок на користь величезної більшости його пастви, митр. Діонис заслонявся тим, що він у політику не бавиться. Чомуж йому нагло закортіло бавитися в політику — і то в яку політику! — в Румунії? Чи митрополит православної церкви в польській державі є якийсь урядовець? Чи митр. Діонис думав над тим, що подібні виступи відчужують і віддалюють ві нього цілу його паству? Чи він думав над тим, що Христова церква складається не лише з гієрархів, але і з віруючих? Чи помислив над тим, як він образив патріотичні почування тих віруючих своїм нефортунним виступом? Чи думав, що тим виступом він підриває всяке довіря пастви до своєї церковної гієрархії?

Всі ці і їм подібні питання (а їх насувається ще ціла маса!) отвирають дражливу і драматичну нераз проблему православної гієрархії на наших землях, що ввійшли в склад польської держави. Як може хтонебудь жадати від віруючих пошанівку до такого гієрарха? І чи сміє він сказати, що відходить від своєї пастви через те, що вона анархічна, що не шанує його, і таке інше?

Ні, наша маса терпелива. Але виступами, подібними до необчислимого виступу митр. Діониса, він сам рие провалля між собою і вірними. Вірні не можуть і не будуть уважати його за свого гієрарха, лише за чужого підніжка. Вірні зачнуть задумуватися над тим, чому всі вищі гієрархи, як був цар, були **царськими підніжками,** а як прийшло що інше, — стали **іншими.** Вірні зачнуть боротьбу з такими гієрархами, і матимуть повну рацію.

От кілька слів зприводу того нещасного посунення, яке лише вложило корону на всі дотеперішні посунення митр. Діониса (польщення богослуження, навчання науки релігії польською мовою в школах з українськими дітьми і т. і.). Хай це поступовання стане — бодай через Америку — знане широкому загалові православних і хай вони заберуть свій **голос** у цій надзвичайно важній для нас справі. Бо толерувати ми тут такого не будемо.

ВОРОГИ ДЕМОКРАТІЇ

Найбільшими ворогами демократії не конче є ті, що явно домагаються повалення демократії і встановлення диктатури. Ними є також ті, що надуживають демократії, компромітують, осмішують її й паралїжують із середини, що вона не всилі виконати ніякої суспільної функції. Ця друга порода ворогів демократії страшніша від першої; бо колиб її не було, то явні вороги демократії ніколи не осягнулиб своєї цілі. Дуже можливо, що тих явних ворогів цілком і не булоб. Бо колиб усі бачили, що демократія гарно вивязується зо своїх суспільних завдань, то нікому, із здоровою головою, не бажалосяб зміни на диктатуру.

До найтяжчих ворогів демократії належать таки ті, що з цілої сили горлають за її вдержання, але на ділах надуживають її і її фірмою покривають анархію, безладдя, нераз продажність, корупцію, брак патріотизму. Коли така продажна, занархізована кліка загніздиться на вершку нації, то внизу, серед широкого загалу, виростає реакція, протиділання, яке, щоб напростувати залізо, гне його занадто в другий бік і зо свавільної демократії переходить у свавільну диктатуру.

Ось такі думки насуваються нам, коли приглядаємося до нарад у конґресі. Віримо, що засідають у ньому люди чесні, розумні і патріотичні. Та всетаки, слідкуючи за нарадами надзвичайної сесії конґресу, не можемо спинитися від замітки, що наради ці відбуваються безладно і викликують у щирих прихильників демократії, побоювання, що коли ці наради будуть далі вестися без якихсь конкретних успіхів, то серед широкого американського загалу готова ступнево зникати повага до демократії, а на її місці готов виростати смак до диктатури.

Методи обструкції, „філібостер", відомі не від нині. Їх часто управляли посли до австрійського парляменту на передодні розвалу Австрії. Ця обструкція є фактично найгіршим, найдурнішим, найнижчим способом стримати даний законопроєкт від ухвали. Ті посли, що хаюпаються способу обструкції, дають лиш доказ, що в них нема розумних арґументів, щоби повалити дотичний законопроєкт річевою дискусією; або дають доказ, що вони не вірять у розсудок своїх товаришів і тому замісць річевими арґументами, стараються повалити цей законопроєкт ріжними бучами. Такі бучі можуть бути оправдані в таких парляментах, як бувший австрійський, або в такім соймі як польський, чи взагалі в таких законодатних тілах, у яких засідають поневолені народи. Завданням поневолених народів є тими бучами скомпромітувати цілий парлямент, викликати в цілому краю несмак та в той спосіб підмінувати цілу правлячу систему. Методи обструкції ніколи не можуть бути оправдані в одноцільнім народі, такім, як американський. Тут конґресмени не мають морального права робити щось таке, що компромітувалоб цілу систему. Вони можуть, а навіть їх обовязком є виступати проти такого законопроєкту, який вони уважають невідповідним, чи шкідливим; але вони повинні робити це шляхом річевої дискусії, висуваючи якісь розумні арґументи проти даного законопроєкту й остаточно повинні підчинятися більшості.

Другою прикметою нинішньої сесії конґресу, яка непокоїть американський загал, є це, що партійні, вузько-гуртові цілі, ставиться понад цілість. Ведеться партизанську боротьбу, в якій ґрупа прихильників промислових робітників старається за всяку ціну добитись кращих умов, навіть коштом фармерських робітників, чи навпаки. В той спосіб розколюється почуття національної єдности, витворюється ворожнечу між міськими робітниками і хліборобськими та витворюється фальшиве враження, що одна робітнича верства живе коштом другої.

Безперечно, обовязком кожного конґресмена є заступати інтереси тої ґрупи, яка післала його до Вашинґтону. Алеж бо кожний конґресмен повинен добре знати, що доля кожної суспільної верстви є зложена в одному човні, і загальний та сталий добробут залежить від справедливого розділу земських дібр між усі суспільні верстви. Перетягнення в один бік таксамо шкідливе, як недотягнення. Тому всякі маневри, щоб за всяку ціну добитися кращих умовин життя для певної суспільної верстви, хочби коштом іншої верстви, в кінцевому висліді шкодить навіть тій верстві, для якої це робилось. Конґресмени повинні знати це і не перетягати струни. А вони будуть знати, це, коли трошки забудуть про свою власну особу, про свою карієру, задля якої вони фактично виказують ту надмірну ревність. Причиною тої ревности звичайно є те, щоб за всяку ціну здобути собі прихильність виборців і на другий раз знову вийти конґресменом, або і чимсь вищим.

Цей спосіб підкопує демократію в самих її основах. У повоєнних часах у деяких европейських краях демократія також була перемінилася в сваволю й анархію. Придивляючись до того, як вона працює, широкий загал почав набирати погорди для цеї демократії. Черговим льоґічним кроком було впровадження диктатури.

Коли американські конґресмени будуть далі поводитися так, як поводяться нині, то вони готові впровадити цей процес на американський ґрунт.

НАРОД, ЩО ЗНАЙШОВ СВОЄ ІМЯ

Віками переслідуване українське населення Закарпаття дійшло до такого стану, що врешті навіть утратило свою назву. Сучасний визначний чеський письменник Ольбрахт написав недавно роман із життя нашого народу на Закарпатті. Свою працю він назвав: „Край без імени", що справді відповідало правдивому станові річей. За цей твір Ольбрахт дістав у Празі перше відзначення. Роман „Край без імени" появився і в українському перекладі. Але чеська цензура заборонила його поширення в краю, бо автор сказав чимало терпких слів як на адресу адміністрації краю, так і на адресу жидівських і чеських визискувачів...

День 17. жовтня ц. р. навіки зістанеться переломовою датою в житті вітки українського народу на Закарпатті. В той день народ зірвав з усяким москвофільством, русофільством і іншими язвами, які розточували народню душу. Тієї днини народ знайшов законну метрику свого національного походження, свого правдивого імени.

В суботу, 16, і в неділю, 17. жовтня, в Ужгороді, столиці Закарпаття, відбувся назавше памятний і величавий зїзд делеґатів „Просвіт" з усього краю. В суботу пополудні відбулися ділові наради в салях Народнього Дому в справах „Просвіти" та оборони української мови перед москвофільськими експериментами. В неділю, 17. жовтня, після Служби Божої в кількох церквах у намірені українського народу, відбувся маніфестаційний похід вулицями столичного міста Ужгороду та всенароднє віче.

Такого походу Закарпаття ще не бачило. Попереду повівали величезні прапори: загально - републиканський і крайовий в українських барвах — жовто-блакитний. За пропорами жива і, здавалося, безконечна лявіна народу: кінна сотня в старинних козацьких уборах, наколесники, пластові курінї, Січі, Орли, школи, захоронки, а понад усе мальовничі ґрупи народу з соток закарпатських сіл зо своїми провідниками й інтеліґенцією, греко-католицькими і православними священиками, вчителями, лікарями, на чолі. Несуть таблиці і транспаренти з написами: Для української дитини українська школа і книжка! Геть з москальством! Борітеся — поборете і т. п. В поході десятки хорів співають походові українські марші. Кільканацять орхестр виграють походові українські марші. Народня ноша, жіноча й чоловіча, а зокрема верховинсько- - гуцульська, на сонці красним маком цвіте. На грудях в учасників походу жовтоблакитні кокарди. А над цілим походом у повітрі радісно хвилюються українські прапори. Вулиці міста, доми, уряди святочно прибрані. Столиця витає свого господаря: український народ... Катедра благословить перші кроки дітей своїх... Дискретно цокотять кінові апарати.

На площі віче. Всі не можуть поміститися. Коло двацятьох тисяч бажає взяти участь. Промовляють кращі сини народу. Сивоголові старці і мужі та буйні молодики. „Слава!", „Ганьба!" чергуються між собою. „Слава" всьому доброму, рідному. „Ганьба" — всьому ворожому, злому. При кінці говорить молоденький богослов. Палить серця святим вогнем. Голови обнажилися. Правиці вгору. Відбувається велика тайна перерождення. Вчорашній мадярський невільник, що й імя своє призабув, присягає українському Богові боронити свою волю і честь національну... Народ пізнає себе...

Воістину Великий День цей...

Д.-ук. (Прага).

Шість-літній Федуньо віддеклямував дідусеві віршик на його імянини. Дідусь зрадів і показує внукові 10-доляровий банкнот і золоту десять-долярівку. Щоби переконатися, чи хлопець уже визнається на грошах, питається:

— Ну, Федуню, що тобі дати: ці блискучі 10 долярів чи той паперовий банкнот?

Федуньо вказав на десять золотих долярів, потім на паперовий банкнот і додав: „Прошу завинути тих десять долярів у цей папір".

—o—

Залюблений наречений.

—. Ти вже пять літ заручена, чи ніколи не говориш із нареченим про ваш шлюб?

— Я раз уже згадала, то він потім не показався цілі два тижні.

Водопад.

Провідник: — ...і колиб пані схотіли тепер ласкаво нічого не говорити кілька хвилин, то моглиб почути могутній шум водопаду...

Василь Ткачук.

ЯСНА ГОЛОВА

(Оповідання).

—o—

I.

Стефан перевернув дійницю з молоком.

Серед хати білий ставок, Стефаниха скипіла:

— А ти, баране, ти як ходиш?! Що меш тепер їсти тай дітиска!? Ой, Боже, Боже! Де лиш притулишси, там шкода; де стане, там всьо гине, як по повени. Замісць шінувати, циндрит всьо.

— Ти, слухай, перестань!

— Що, може бив бись? І тогди, коли заробилам і коли ти завинив, га?! Чи я тебе коли зачіпаю? Оминаю, як писане яйце. Не ти сам ключки шукаєш? Не ти ношишся, як пес на морозі, аби найти приключку, аби мене товчи, аби місити, як глину?

— Ще раз кажу, замкни собі,

— Ов! У моїй хаті! Ти пристав, як церковна миш, як циганська дитина, а тепер розшиваєшси, як курка на яйцях! Ідиж, ти дрантюго!

Стефан скочив, як полумінь.

— Йой... йой! Ненько рідна!

— Стогни! Стогни!

— Йой! Стефанчіку! Йой, йой!

А як Стефаниха опинилася на землі, ще й наставилася, щоби бив, кажучи „бий! бий!", Стефан перестав бити. З прикусеним язиком вийшов з хати.

...Потім Стефаниха в таркату запаску пускала бульочки сліз.

II.

Вгорнула киптар, поправила хустку, щоб чічка на чубку була, й пішла до Семенишина, голови читальні. Йшли до нього радитися з цілого села, як до ворожки.

Прийшла, сказала „Слава-Йсу", розпочинала скаргу:

— Юрчіку-любчіку, ви мудрий чоловічок, тай чесний, тай ґаздівський, станьте мені в пригоді, та порадоньку дайте, що маю з моїм робити. Товче мене, як який ковбок: сушит кости, любчіку. Не знаю, що вдіяти, хіба... Бог світенький знає.

— Ну, а як то заходить, вуйночко?

— Аді, Юрчіку, просто з моста. Прийде до хати, ґнирає щось, шукає собі сварки. А як, не дай, Боже, скажи йому що, то миче чупер.

Семенишин придумав раду. Єй Богу, добра! — подумав. Врешті нахилився до неї, неначе її рідний син:

— Вуйночко, скажу вам, але затримайте це в тайні. Коли ви лиш побачите, що ваш входить навурсаний до хати, тоді візьміть води в рот і держіть, аж він утихомириться. Цим ви йому в самі печінки влізете!

— Ой, дай, Божечку, Юрчіку, абись потіху з діточок, з маржинки, з ґрунту мав.

І пішла, гадкуючи:

— Я йому раз покажу!

III.

Лагодила цебри худобі. А Стефан, як шершень, увійшов.

— Худоба риче та риче, а ти ще ґуздраєшси?!

Вона притулила кварту й націдила повен рот води.

Він сварився — вона мовчала.

Він заходився, шумою заїдався — вона закаменіла.

— А най тебе громи луснуть! Хоч дуба ставай, не обізветься; хоч трісни — ані руш!

Сів. Як добре загрів місце та видушив усю злість із себе, то став добрий, як колач, і зоговорив смирно:

— Маріко, ти хитра, тай мудріша, тай покориласи. Пилуй, жінко, пилуй, бо сонце в шнідане.

Проковтнула воду й обізвалась:

— А не ліпше, чоловіче, в злагоді, ніж як пси через пліт, та одно другому наперекір, та на злість?

— Маріко, жінко моя!

— Стефане, чоловіче!

— Віносім цебри.

— Сонце в шнідане.

І вже був спокій.

— — — — — — — — — — — —

Сонце в полудне.

Тінь липи просто на землі стояла.

Когути піяли, пси вивалювали язики.

— Марі, не бавси.

— Не бійси.

Стефаниха несла Семенишинові кусок сала, бо розумний, як меценас, бо чемний, бо чесний.

— Ясна голова в него. Тому й голова читальні, тому й ходять на пораду...

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПІДСТУП БОЛЬШЕВИКІВ.

Кожному свідомому українцеві добре відомі підступні методи „верчення з середини" московсько - большевицьких агентів як на рідних землях так і тут на еміграції.

Всі ми добре памятаємо ще недавні часи, коли большевики, щоб зеднати собі український загал, обіцювали, що червона армія, як тільки сконсолідується і скріпиться, піде на решту західньо-українських земель і визволить їх зпід польського панування. Вони говорили, що на той час треба трохи заждати, заки Україна впорядкується, розвине свою культуру, свій промисл, та стане на ноги.

Такими і подібними брехнями большевики обдурювали наш нарід і довший час тяжко було провірити, наскільки ці їх обіцянки правдиві, а наскільки ні. Та рівночасно з тими обіцянками, які фактично були призначені на те, щоби приспати увагу українського народу, большевики стали закріпляти свою московську владу в Україні та почали поволі обертати Україну в свою московську кольонію.

Коли на західньо-українських землях настали дуже тяжкі часи і дехто з тих українців, що вірив у большевизм, хотів дістати візу на виїзд до Советів, то з розчаруванням переконався, що виїзд туди заборонений. Тільки самі „вибранці" діставали дозвіл на виїзд, але скоро і тим „вибранцям" заборонено туди виїздити. Наш бідний нарід мусів виїздити до Арґентини, Бразилії, або якихось інших країв, у яких терпів велику нужду.

Московсько - большевицька баламута вже неодного загнала в біду. Неодин бувший большевик пізнав, що це все брехня, що большевики говорять, і старається тепер своїх приятелів остерегти. А проте є ще багато таких людей, що вірять тій баламуті і далі даються зводити большевицьким аґентам.

Нині большевицькі аґенти говорять, що Україна вже змінила, що вже розбудувала свій промисл, що скріпила свою армію, а всетаки чомусь большевики не йдуть на війну проти Польщі визволяти решту України, так, як це вони обіцювали кілька років тому. Це ще один доказ нахабної московсько - большевицької брехні, начебто їй ішло про долю українців. Москві зовсім не йде про долю українського народу. Москві йде про панування над Україною, про те, щоб з України висмоктати найбільше її соків. По двацятьох літах большевицької влади ми маємо аж надто багато доказів на те, що Москва під знаком пятираменної звізди веде свій старий імперіялізм, який має на увазі не добро народів, що знаходяться під Росією, але інтерес московського народу та його пануючої верстви.

Ці безнастанні й безперервні докази повинні вже раз переконати всіх щирих українців, що нам треба всіми силами з Москвою боротись, а не миритись. Бо тільки шляхом національної боротьби, а не інтернаціональної, ми зможемо відзискати свою втрачену українську державу.

Гавриїл Туркевич,
Сиракюз, Н. Й.

З ЖИТТЯ ПО ВІДДІЛАХ У.Н.С.

ВІНДЗОР, ОНТ., КАНАДА.

Основано відділ У. Н. Союзу.

Українські громадяни у Віндзорі, Онт., користаючи з обїздки головного рекордового секретаря У. Н. Союзу, Д. Галичина, запросили його на мітінґ до домівки Українського Національного Обєднання. Цікаво було почути та дещо більше довідатися про найбільшу, найсильнішу і найбогатшу в українськім світі орґанізацію, якою являється Український Народний Союз у Злучених Державах.

Гром. Д. Галичин прибув до Віндзор 25-го жовтня б. р. в товаристві головного радного У. Н. С., Володимира Дідика з Дітройт, Міш. Гром. П. Дуда представив присутнім гром. Д. Галичина та попросив його до слова.

Гром. Галичин переповів у свому докладі коротко історію розвитку Українського Народного Союзу від початку аж по теперішний час, як також пояснив його завдання, користи й вагу не лише для кожного члена У. Н. С., але й про вагу і користи для загально-української справи.

По докладі були запити, на які гром. Д. Галичин давав вичерпні відповіді. Вивязалася коротка дискусія, по якій приступлено до орґанізування відділу У. Н. С., під назвою „Товариство ім. Юліяна Головінського". До заряду ввійшли: Ілля Косіковський, предсідник; Павло Дуда, секретар; Олекса Червак, касієр; Микола Никон, Юлія Косіковська і Стефанія Косіковська, контрольори.

Дня 4-го листопаду відбулось офіційне відкриття тов. ім. Ю. Головінського, відділ У. Н. С., ч 341, на яке прибув головний радний гром. В. Дідик з Дітройт, Міш. По полагодженні деяких справ гром. Дідик виголосив коротку промову, в першу чергу до урядників, а потім до членів, по чім заприсягнув першого предсідника новозорґанізованого відділу. По цім предсідник Ілля Косіковський заприсягнув решту урядників, на чім збори закінчено.

Ось так заіснування відділу Українського Народного Союзу на канадійській землі стало фактом, у чому заслуги треба признати гром. В. Дідикові, як також гром. П. Дуді і М. Никонові. Відділ покищо малий і слабий, одначе росте, з кожним тижнем і члени його вірять, що небавом він зросте в силу. Члени також вірять, що за приміром Віндзору підуть інші міста по всій Канаді, бо через приналежність до У. Н. С. користають члени не лиш особисто, але користає також загальна українська справа, користає „Визвольний Фонд", український інвалід, Рідна Школа і т. п.

Секретар.

Кажуть, що Японія рішилася так довго вести війну проти Китаю, поки китайці не повірять у миролюбні наміри Японії.

— То твій двобій із Курлячкевичем не відбувся?!

— Відбувся, одначе ми оба так влучно стріляли, що кулі зударилися в половині дороги.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

МОЛОДЬ ВИПОВІДАЄ ВІЙНУ НЕДУЗІ.

У Лігай Юниверситі в Бетлегем, Па., зібралася конвенція Союзу редакторів колеґійних ґазет і в своїй резолюції, ухваленій одноголосно, виповіла війну — сифілісові.

Сифіліс, як звісно, це люта недуга крови, що має страшні наслідки для тіла й ума та, не лікувана, має теж страшні наслідки для потомства.

З огляду на те, що вона часто переноситься через полові зносини, її вважали за полову недугу, а що про полові справи нібито пристойні люди не говорять, то й про сифіліс промовчували. Наслідки цього промовчування були такі, що нині в Америці, як кажуть, кожний десятий чоловік хорий на цю недугу.

Тепер редактори студентських ґазет, виповідаючи їй війну, думають повести цю війну при помочі розголосу для недуги. Що розвивається в темноті, то гине від сонця.

ОСВІТА ПРОТИ ПАНУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ МАШИН.

Чому треба приписати поразку політичних машин підчас останніх виборів у Ню Йорку?

Д-р Алвин Джансон, бувший директор Нюйорської Школи Суспільного Розсліду, а нині професор Колюмбійського університету, каже, що це треба приписати незвичайному зростові освіти населення Злучених Держав.

Як саме шириться ця освіта? Передівсім через школи, каже д-р Джансон через ті самі школи, котрі наші ліберали так гостро критикують; вони піднесли загальний рівень інтеліґенції. Другим чинником, що причинився до піднесення інтеліґенції широких мас, на його думку, це розвинена бібліотечна служба.

Чи не сказатиб чогось і про ґазети, фільму й радіо?

СТАРІСТЬ ПРОТИ МОЛОДОСТИ.

Секретарка праці в кабінеті президента Рузвелта, Перкинс, виступила оноді з промовою проти упередження проти старих робітників.

Пані Перкинс уважає упередження фабрикантів до старших робітників несправедливим і жорстоким. Несправедливим, бо так звані старші робітники звичайно найкращі робітники; а жорстоким, бо відправлювання старших робітників з роботи має страшні наслідки для робтіників і їх родин.

Це все правда, каже „Ню Йорк Таймс", але осудити якесь поведення як несправедливе й жорстоке — ще не вирішує справи.

І справді, вирішує справу тільки той, хто знайшов причину, для котрої фабрикант воліє молодого робітника ніж старого. Лише той може думати про те, що на це робити.

Автім, коли говориться про несправедливість відправляти від роботи старших робітників, то чи не можна теж говорити про несправедливість і жорстокість, коли не дається роботи молодому чоловікові, що може й хоче робити?

ЖІНКИ ПРОТИ ЧОЛОВІКІВ.

13 років одна жінка вдавала з себе чоловіка, поки смерть не відкрила її полу.

Чому вона це робила, коли це проти закону? Може тому, що поповнила якийсь учинок, за який її ждала кара або боялася нечести?

А може цього не було, а просто вона боялася, що як чоловікові їй лекше прийдеться заробляти на хліб? Бо говориться, щоправда, в Америці про повну рівноправність полів, але чи є вона? Чи справді жінки під кожним оглядом рівні з чоловіками?

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

FIGHT ON TYRANNY CITED TO UKRAINIANS

Minorities Will Regain Rights, British M. P. Declares.

The oppressed minorities of Europe eventually will win the civil and economic rights they ought to have, Rhys J. Davies, Labor party Member of Parliament and a member of the Balkan Committee of the English House of Commons, told 200 Ukrainian-Americans here yesterday.

"One person out of every eight in Europe belongs to a minority people or party," said Davies at a meeting in Ukrainian National Hall, 849 N. Franklin st.

Minorities Pledged.

"Those minorities are being oppressed. But some day they will make their strength felt over the powers which now rule them.

"Because of the oppression of minorities, Central Europe in particular offers great possibilities of trouble. Thus in Eastern Galicia, ruled by the Polish Government but peopled mostly by Ukrainians, the Ukrainians are discriminated against in industries, schools and otherwise.

Act to Avert War.

"The English Government appointed the Balkan Committee to see whether conditions there can be remedied, and civil war prevented.

"No civil war in any European country today can be confined within the boundaries of that country. The situation in Spain demonstrates that proposition. Spain has had other civil wars—but now for the first time in history outside major nations have interested themselves in an internal war. Hence Europe today is terrified of a new war.

Haves vs. Have-Nots.

"Nit-wits who write to the newspapers say the world is divided into two camps—Germany, Italy and Japan on the side of Fascism, France, Great Britain and the United States on the side of Communism.

"That is ridiculous. The unrest going on in Europe now is not a fight between Communism and Fascism, but rather between the 'haves' and the 'have-nots.'".

(Philadelphia Record, November 1, 1937).

—o—

OBSERVE ANNIVERSARY OF UKRAINIAN SOCIETY

SS. Peter and Paul Brotherhood Celebrates 30th Birthday with Church Rites and Banquet.

The SS. Peter and Paul Brotherhood of St. Mary's Ukrainian church on Winter street observed its 30th anniversary of its founding today.

Rev. Eustachius Pysar, pastor, celebrated high mass at 9:30 a. m., and a memorial service for deceased members of the brotherhood followed. The musical program was sung by the Ukrainian church choir.

The observance was concluded with a banquet at 1 p. m. at the Ukrainian hall at Erwin place, where a large number of guests from this city and nearby communities was expected to be present.

The guest speaker was M. Murashko, president of the Ukrainian National Association, of Jersey City, N. J., with which the local brotherhood is affiliated. The program was opened by Father Pysar with the presentation of the toastmaster, Michael Tymchysyn, an officer of the brotherhood which has been one of the leading organizations in activities of the parish since its founding. Speakers recalled the history of the brotherhood and the choir sang several selections.

(New Britain Herald, November 6, 1937).

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ОБОРН, Н. Й.

З похорону на інвалідів.

Оборнська громада попрощалася востаннє в суботу, 13 листопаду ц. р., зо своїм одним добродійним громадянином, Львом Зобковом, відпроваджуючи його тлінні останки на вічний спочинок. Покійний був одним з основників і членом усіх місцевих товариств та членом 283 відділу У. Н. Союзу. За всі його добрі і примірні діла велике число місцевих і позамісцевих громадян прийшло віддати йому останню прислугу, не звертаючи уваги на погану погоду.

Після похорону дружина покійного, Климентина, зо своїми девятьма дітьми запросила всіх учасників похорону на перекуску до домівки „Запорозької Січи". Гостиною-поминками проводив місцевий дяковчитель, Двораківський. У своїй короткій промові він підніс добрі діла покійного і його твердий характер, який не заломався впродовж цілого життя, а був вірний свому народові аж до смерти. Вкінці згадав також і про те, як покійний усе піддержував морально і матеріяльно крайові інституції. Тому присутні пішли його слідами і зложили дрібними датками $11, з чого призначено $3 на Службу Божу за упокій його душі, а $8 на українських інвалідів у старім краю, про яких покійний за життя нераз турбувавсь і їх дуже шанував за те, що вони віддали своє здоровля та приняли великі муки за долю і волю своєї батьківщини. Гроші вислано через Обеднання.

Хай вільна земля Вашинґтона заступить покійникові рідну землю і буде йому пером.

Андрій Двораківський.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Зо Свята Героїв.

На Святі Героїв у Ню Йорку, дня 13-го жовтня б. р., зложили на визвольну боротьбу:

По $2: Я. Гаврилко, о. П. Поняташин, д-р Л. Мишуга, Г. І. Палажій, панна Е. Площанська; по $1: М. Костів, Віра Стеткевич, Марія Крамарчук, Г. Волічинський, В. Душник, Д. Галичин, Ю. Станіславський, А. Курман, А. Середа, Я. Пшик, О. Кухар, М. Возняк-Чернецька, Й Соболь, А Марко, о. Профета, Г. Василик, М. Москаль, А. Кість, О. Кінаш, С. Малиса, К. Грицишин, І. Петровський, П. Дерих С. Гарасимчук, Н. Цибрівський, І. Сидор, П. Дичко, І. Палінський, І. Костів, М. Пеленьо, А. Муш, Т. Найдан, М. Гурин, В. Ґельнер, М. В., М. Матусій К. Берків, М. Мельник, М. Волічинська, П. Задорецький, Р. Савчук, В. Вовк, П. Гнатів, В. Томішак, Т. Дудчак, І. Солтис, М. Ковальська, М. Михалевич, А. Гарматюк П. Шимкович, Д. Павлик, Й. Пізнак, М. Пізнак, В. Вагнер, М. Саґан, В. Бринільський, М. Гладун, Н. Плескун, В. Різник, Г. Юркевич, гр. Левицький М. Табака, К. Пелещак, Н. Н., С. Свистун, С. Череватюк, М. Підгородецький, К. Прилуцька, К. Валіґунда, Е. Ляхович, Т. Кудляк, Д. Заверуха, М. П. Барановський, І. Бабінець, Й. Ярема, П. Гринишин, Д. Дишук, М. Остапович, Ф. Бражник, А. Куцик, В. Найдан, В. Ференсович М. Климишин, П. Зятик, П. Дубовецький, М. А. Попів, О. Богдан, В. Еріль, М. Ґула, о. М. Кашуба, І. К. Амерікан Ґрил, скавт, А. Мілер, І. і М. Лехицькі, Н. Н., Г. і П. Прийма А. Гладун, І. Вовчук, С. Абрагамовська, С. Зеркіс, Д. Гомулоцька, В Кобилюх; Н.Н. 75 ц.; по 50 ц.: Стефанів, І. Бронський, І. Дмитерко, М. С., А. Станіславівський, Г. Вітович, І. Приймак, А. Кершак, К. Ґалон, Т. Тураж, О. Василишин, Н. Клюба, П. Васильків, І. Хоміцький, К. Ґилета, І. Тимців, С. Микитин, А. Микитин, І. Петровська, М. Сербенський, Е. Стодольський, А. Рапава, М. Рудик, М. Койт, гр. Кравчук.

Разом	$128.80
Дрібними жертвами	93.41
За квіти при вступі до салі зібрано	105.02
Збірка з квітів і збірка в церкві укр гр.-кат. 7-ма вул.	70.50
Збірка з квітів при 14-тій вул., укр. прав. церква	10.98
Бабилон, 39 від. ОДВУ з квітів	5.56
Бруклин, 48 від. ОДВУ з квітів	10.80
Бронкс, 22 від. ОДВУ з квітів	10.28
Разом приходу	$435.35
Кошти влаштування свята	159.65
Осталося чистого доходу	$275.70

Зо збірки в укр. кат. церкві вислано $10 на інвалідів. Решту передано центральній управі ОДВУ до переслання на згадану ціль.

Окружна управа ОДВУ в Ню Йорку.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

—o—

ЗНОВ ЗАКАПТУРЕНИЙ ОРДЕН.

КУ КЛАКС КЛЕН ОЖИВАЄ.

Ще не так давно, при нагоді йменування сенатора Гюга Блека членом Найвищого Суду, говорено, що Ку Клакс Клен уже неживий, а тут Ку Клакс Клен у Парку Мур, холо Майамі, у стейті Флорида, скликав збори своїх членів у повних церемоніяльних уніформах. Мали відбути церемонію приняття нових членів. При дверях до салі, котру нанято від міста, стояли члени Клена закаптурені й переглядали леґітимації членів. По зборах кленсмени напали на один місцевий нічний клюб і закрили його як „громадську загрозу".

Дитяча мрія.

— Я хотів би бути тобою, тето.

— Чому, дитинко?

— Бо тоді мама не била би колиб я цямкав при обіді!

У лікаря.

— Тож де маєте болі: може в голові?

— Ні, в боці; в голові не маю нічого.

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ.

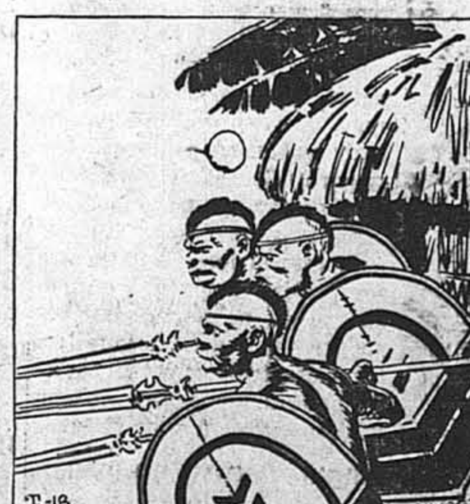
(18)

Одну хвилинку після того, як Джейн викрикнула свою осторогу, величезний африканський лев продерся крізь кущі і вискочив кілька кроків за нею. Побачивши жінку, він страшенно загарчав і, роздявивши пащеку, кинувся з цілої сили до неї. Джейн миттю скочила на дерево і по сильних галузях видряпалася на гиляку. Лев унизу кидався до неї, виставляючи свої пазурі.

Дикі звірі і дикі люди — це найбільша небезпека африканських нетрів. В той час, як Джейн змагалась із львом, в іншій околиці Тарзан змагався з дикими людьми. Джейн змогла покищо врятуватися від льва, але положення Тарзана було куди грізніше. Він ще далі вдавав цілком байдужого до їхніх погроз і з заложеними на грудях руками щось собі думав.

На одну хвилину чорні зупинились і не знали, що далі робити. Вони ніби були певні, що Тарзан є одним з членів кавуру, бо навіть його байдуже поведення в їх очах було доказом цього (кавуру за вируванням чорних були невмирущі), але тому саме вони і не знали, що мають з ним робити. Їх серця були наповнені страхом перед тим загадочним чоловіком.

По хвилі їх вагання перервала одна чорна жінка, яка з цілої сили закричала: „Вбий кавуру, що вкрали мою доньку". „Так, убий кавуру, що викрадає наші доньки", розлялися подібні голоси з усіх сторін. Під впливом тих пристрасних голосів жінок відвага в чорних почала повертатись. Їх лиця почали викривлятися від жорстокости і вони почали наставляти списи.